

הנדון: החלטה מס' 68806 מיום 10.4.2024 - תיקון אמות מידה פרק ב'1 חיבור חדש לרשת החשמל לחטיבת קרקע

שלום רב,

למסמך זה מצורפים החלקים הבאים:

1. דברי הסבר להחלטה
2. ההחלטה

דף נלווה

1. תיאור ההחלטה:

תיקון אמות מידה במטרה להסיר חסמים במשק החשמל ולקדם חיבורים בחטיבות קרקע.

2. תקציר ההחלטה:

החלטה לתיקונים בפרק ב'1 לחיבור חשמל בחטיבות קרקע: פירוט מקרים בהם ינתן חיבור חשמל נוסף בחטיבות קרקע, אחד או יותר, בתעריף נורמטיבי או בתוספת תעריף ע"א, כמפורט בהחלטה.

החלטה מס' 68806 - תיקון אמות מידה פרק ב'1 חיבור חדש לרשת החשמל לחטיבת קרקע

בתוקף סמכותה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 (להלן: "החוק"), ויתר סמכויותיה על פי דין, מפרסמת בזאת רשות החשמל (להלן: "הרשות") החלטה כמפורט להלן:

1. אמות המידה יתוקנו בהתאם לנספח המצורף להחלטה זו.
2. תחילה תחולה: התיקונים ייכנסו לתוקף עם פרסומם ברשומות, בנוסחם הסופי כפי שיפורסם ברשומות והם יחולו הן על חיבורים חדשים בחטיבות קרקע והן על בקשות חיבור שהוגשו ערב תחילתם של תיקונים אלה וטרם הסתיים הטיפול בבקשה, למעט בקשות לחיבורים לצורך שילוב מתקני ייצור בהתאם לאמת מידה 2.35.

ביאורים:

ביום 6.12.2022 נכנס לתוקף פרק ב1 (אמות מידה 34א-34ה) לכללי משק החשמל (אמות מידה לרמה, לטיב ולאיכות השירות שנותן ספק שירות חיוני), תשע"ח-2018 (להלן: "יום התחילה", "פרק ב1" ו-"אמות המידה", בהתאמה).

בעקבות בקשות ותלונות שהגיעו לרשות החשמל בעניין יישום הוראות פרק ב1, החליטה הרשות לצאת בקול קורא לקבלת מידע בדבר הקשיים שהמשק נתקל בהם בעקבות כניסתו לתוקף של פרק זה.

הרשות בחנה את התגובות שהתקבלו, ניתחה את הקשיים השונים שהועלו ע"י הציבור ויצאה בהצעת החלטה לאפשר מתן חיבור נוסף לחטיבות קרקע. הרשות בחנה את התגובות שהוגשו להצעת ההחלטה ובמסגרת החלטה זו קבעה כי יתוקן פרק ב1 באופן אשר יצור איזון בין העקרונות המנחים שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 3859 לבין צורכי המשק והקשיים של מבקשי חיבור.

א. מתן חיבור נוסף

במסגרת החלטה זו, הוחלט על רשימת מקרים שבהם מבקש חיבור יהא רשאי לבקש חיבור נוסף אחד או יותר, כמפורט להלן:

1. חיבור נוסף לחטיבת קרקע שאינה מיועדת למגורים -

חטיבת קרקע שאינה מיועדת למגורים, שהיו קיימים בה חיבורים ביום התחילה, תהא זכאית לחיבור אחד נוסף לרשת.

העיקרון המנחה בפרק ב1 הוא כי ככלל יינתן חיבור אחד לחטיבת קרקע וצרכן בעלים רשום יהיה אחראי להזין, לחלק ולספק חשמל לכלל צרכני המשנה בחטיבתו מתוך החיבור הקיים.

ברי כי כאשר אין מבנים או חיבורים בחטיבת הקרקע, היכולת של צרכן בעלים רשום לתכנן את מערכת החשמל במקרקעין פשוטה וקלה מיכולתו של צרכן בעלים רשום אשר בחטיבת הקרקע שלו קיימים חיבורים או מבנים שונים. שכן, האחרון צריך להתחשב במצב העובדתי בשטח אשר לעיתים לא מאפשר, חלוקה ואספקת חשמל לאזורים שונים בחטיבת הקרקע.

חריג זה מאפשר תכנון יעיל ומיטבי לכלל בעלי חטיבת הקרקע מבלי לפגוע יתר על המידה בתשתיות ובמבנים קיימים ובכך גם ימנע מצב של תכנון לקוי של מערכת חשמל לאור רצון לחסוך בעלויות.

חטיבת קרקע המיועדת למגורים הוחרגה לאור אופי השימוש בחטיבת קרקע שאינו מצריך מתן חיבור נוסף, וזאת למעט החריגים שנקבעו באמות המידה לבתים משותפים ומורכבים.

2. מתקני תשתית -

מוצע לאשר חיבור נוסף אחד או יותר לצורך חיבור "תשתיות לאומיות" כהגדרתן בחוק לקידום תשתיות לאומיות, התשפ"ג 2023 (להלן בהתאמה: "תשתית לאומית", "חוק תשתיות לאומיות"), למעט סעיף 6 להגדרה האמורה. המדובר בתשתיות אשר המחוקק ראה לנכון לקדם ולקבוע כי מדובר בתשתיות לאומיות. על כן ונוכח המעמד שנתן המחוקק לתשתיות אלו הרשות סבורה כי יש לאפשר מתן חיבור נוסף או יותר לצורך חיבורם לרשת. יתר על כן, למצער לחלק מתשתיות אלו יש רישיון לפי חוק המאפשר הקמת מתקני תשתית או תכנונם כגון בזק, נתג"ז, מקורות, מתקני התפלת מים, נת"ע שנדרש להן חיבור חשמל ייעודי נפרד לצרכיה לצורך קיומה של התשתית העיקרית ולשימושים נלווים לתפעולה. כך למשל ללא ארון תקשורת של בזק לא ניתן אישור כיבוי אש וקווי חירום למעלית, דבר המונע אכלוס בניינים.

בנוסף, במקרים רבים התשתיות הלאומיות אינן בעלות חטיבת הקרקע ויש לאפשר חיבור החשמל בהצגת תצהיר ואישורים מותאמים לצורך מתן שירותים עפ"י דין.

במקרים בהם מתבקש יותר מחיבור אחד למתקן תשתית לאומית, יידרש אישור המחלק (אם החיבורים במתח נמוך) או אישור מנהל המערכת (אם ההספק המצרפי של החיבורים עולה על 8 מו"א במתח גבוה) על-מנת לאפשר את החיבור. המחלק או מנהל המערכת, לפי עניין, יבחנו את הבקשה בכפוף לאפשרות טכנית ובהתחשב בצפי בקשות החיבור ואפשרות פיתוח עתידי של הרשת מבלי לפגוע ביתר צרכני החשמל.

ככל שבחטיבת קרקע קיים רק חיבור למתקן תשתית לאומית, ניתן לקבל חיבור נוסף בתעריף נורמטיבי ליעוד האחר בחטיבת הקרקע (שאינם מתקני תשתית לאומית). חיבורים נוספים ככל שיתבקשו יינתנו בהתאם לקבוע באמת המידה.

3. צרכים ביטחוניים -

במסגרת החלטה זו הוחלט לאשר חיבור נוסף אחד או יותר לחטיבת קרקע של מערכת הביטחון שיש בה צורך ביטחוני, בכפוף להמצאת חו"ד של מהנדס החשמל הראשי בגוף הביטחון הרלוונטי. במסגרת החלטה הוספה הגדרה של מערכת הביטחון הכוללת את משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו, יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה; צה"ל; מפעלי מערכת הביטחון כפי שהוגדרו באמת המידה; מפעלים וספקים המייצרים ציוד ביטחוני כמפורט באמת המידה.

חשיבות חריג זה היא למנוע פגיעה ביכולת של מערכת הביטחון להתמודד עם בעיות ביטחוניות שונות עקב המגבלה הקבועה באמות המידה כגון נקודות כשל עקב חיבור אחד לאורך הגבול וכד'. על כן, הוחלט לאפשר במקרים הנדרשים ובכפוף לחו"ד המוגשת לספק שירות חיוני רשת, ממהנדס החשמל הראשי של הגוף הביטחוני שביקש חיבור נוסף אחד או יותר.

4. דרישת חיבור על פי תקן/דין- החריג בוטל

בהצעת החלטה הוצע לאפשר מתן חיבור נוסף, אחד או יותר, במתח גבוה, הנדרש לצורך "עמידה בהוראות הדין או בהוראות תקן ובלבד שהתקן הוצע ע"י גוף מוכר ומקובל באותו תחום מקצועי ובכפוף להגשת אישור לספק שירות חיוני רשת כי המתקן פועל או עתיד לפעול בהתאם לתקן ועומד או יעמוד בכלל הדרישות הקבועות בתקן הרלוונטי". לאור ההערות שהתקבלו בשימוע הרשות מצאה כי מעבר לצרכים של חוות השרתים לא נמצאו תקנים נוספים רלוונטיים ואף הובהר כי בחינת החריג ותחולתו על גורמים שונים עלולה להערים קשיים על ספק שירות חיוני. עם זאת, בשימוע עלה הצורך להרחיב אפשרות מתן חיבור נוסף במקרים בהם מבקש חיבור מבקש להימנע ממעבר למתח עליון. לאור העובדה כי קיימים חריגים אחרים שיכולים ליתן מענה למצב זה, הוחלט שאין מקום לאשר חריג במקרה של תקן וולנטרי.

5. חיבור נוסף לצורך שילוב מתקן באסדרת השוק -

הוחלט לאפשר לצרכן או יצרן שיש בחטיבת הקרקע שלו מתקן ייצור הפועל במסגרת אסדרה של הרשות או שקיבל אישור מחלק לפעול במסגרת אסדרה כאמור, לקבל חיבור אחד נוסף כדי לאפשר לו להשתתף באסדרת השוק בלבד. זאת שכן היום קיימות בעיות התחשבנות במקרים שבהם יש חיבור אחד שהמתקנים המחוברים אליו שייכים לאסדרות רגילות ולאסדרת השוק.

6. ריבוי חיבורים במתח גבוה באופן זמני

הקמת תחמי"ש כרוכה, במקרים רבים, בהליך סטטוטורי ארוך. על כן הוחלט לאפשר, בכפוף לאישור מנהל המערכת, מתן מספר חיבורים זמניים במתח גבוה, במקרים שבהם נדרש להקים תחמי"ש קבועה. זאת כדי לקצר לוחות זמנים לחיבור ומתן מתח למתקן ועד להקמה של תחנת משנה במתח עליון. עם הקמת תחנת המשנה והחיבור הקבוע, יפורקו החיבורים הזמניים בהתאם לתעריפי

עע"א על חשבון מבקש החיבור. למען הסר ספק, יובהר כי אין מדובר בחיבורים זמניים לפי אמת מידה 35יא.

7. ייעודים קרקע מעורבים -

בסעיף 13 לביאורים להחלטה מס' 61904 בעניין חיבור חדש לרשת החשמל בחטיבת קרקע הובהר כי "במקרקעין ובמבנים עם ייעודי קרקע מעורבים... כל ייעוד יקבל חיבור בהתאם לאמור לעיל. כך, למשל, למגורים יספק המחלק חיבור נפרד לכל דירה.. ובשאר הייעודים- חיבור אחד לכל שטח מקרקעין..". קביעה זו לא הוטמעה באמות המידה. על כן, במסגרת החלטה זו, מובהר כי בחטיבת קרקע עם ייעודים מעורבים - מגורים וייעודים אחרים, יתאפשר מתן חיבור אחד נפרד לכלל לייעודים האחרים בחטיבת הקרקע.

ויובהר, אין בחריג זה כדי לשנות את ההחלטה בכל הנוגע להגדרת חטיבת קרקע. היינו, ככל שבשטח מסוים קיימות מספר חטיבות קרקע אזי כל חטיבת קרקע זכאית לקבלת חיבור עצמאי.

8. מעבר ממתח נמוך למתח גבוה במבני מגורים -

בחטיבת קרקע שייעודה מגורים, מעבר ממתח נמוך למתח גבוה עשוי ליצור קשיים תפעוליים. לפיכך הוחלט לאפשר, במקרים שקיימת לדעת המחלק אפשרות טכנית ובהתחשב בצפי בקשות החיבור ואפשרות פיתוח עתידי של הרשת מבלי לפגוע בצרכני החשמל, לחטיבות קרקע כאמור חיבור נוסף, חלף הגדלת החיבור.

9. מעבר ממתח גבוה למתח עליון -

מעבר למתח עליון כרוך בעלויות רבות, בצורך למצוא מקום להצבת תחנת משנה ובתהליכים סטטוטוריים ארוכים. לפיכך הוחלט לאפשר מתן חיבור נוסף לחטיבת קרקע חלף הגדלת חיבור שתביא למעבר ממתח גבוה למתח עליון, בכפוף לאישור מנהל המערכת ובהתחשב באפשרות טכנית, היתכנות-סטטוטורית ואפשרות פיתוח עתידי של הרשת

10. חיבור ציבורי נוסף לחניון משותף של בית מורכב -

לעיתים לבית מורכב כהגדרתו בסעיף 59(א) לחוק המקרקעין, תשכ"ט 1969 קיים חניון משותף אחד לכל המבנים/אגפים. על מנת שלא ליצור הפרדה מלאכותית בין חלקי החניון שאינה ישימה לעיתים מסיבות שונות, כגון אישורי כבאות וכד', הוחלט לאפשר לחבר חניון משותף של בית מורכב ע"י חיבור ציבורי קיים או ע"י חיבור ציבורי נפרד עבור החניון המשותף בלבד. חיבור נוסף זה יהיה בעלות נורמטיבית ויכלל תחת חריג של חיבור ציבורי נוסף כמפורט בסעיף 11 להלן.

11. ביטול אמת מידה 34ה -

אמת מידה 34 ה דנה במתן חיבור ציבורי נוסף לעמדות טעינה ורכוש משותף. לאור החלטה זו הוחלט לאחד את כל אפשרויות מתן חיבור נוסף לאמת מידה אחת. מובהר כי מתן חיבור נוסף לעמדות טעינה ורכוש משותף כמפורט באמת מידה 34 יהיו בעלות נורמטיבית.

12. שינוי הגדרת חטיבת קרקע באמת מידה 34א(4)

בהגדרת חטיבת קרקע בעניין רכוש משותף נקבע כי נדרשת קביעה של הרכוש המשותף בתקנון. במקרים רבים, קביעת נציגות הבית המשותף וכפועל יוצא קביעת תקנון לבית המשותף נעשית לאחר מתן חיבורי חשמל, בעת אכלוס הבניין. מצב זה בעייתי שכן הליך התכנון וחיבורים לחשמל נעשה עוד בשלב הבניה. על כן, במסגרת ההחלטה נקבע כי דיי בכך שהבית המשותף או המורכב נרשם או עתיד להרשם בכדי שצרכן בעלים רשום יהיה זכאי לקבלת החיבור הציבורי לאותם המבנים.

ב. תעריף חיבור נוסף

התעריף שנקבע עבור כל חיבור נוסף הוא התעריף הנורמטיבי (מתח נמוך או גבוה, לפי עניין) בתוספת עלות התשתית הייעודית לחיבור הנוסף (לרבות שנאי), ככל שנדרשת, בניכוי עלות רכיבי התשתית הנכללים בתעריף הנורמטיבי ששולם.

עלות רכיבי התשתית הקבועה בתעריף הנורמטיבי הינם:

במתח נמוך - עלות רכיב H שתעריפו קבוע בשורה 1 ללוח תעריפים 3.4-5.

במתח גבוה - "התשלום הקבוע" בתעריף חיבור נורמטיבי למ"ג שבשורה 1 ללוח תעריפים 2.4-1.

החריגים שקבעה הרשות למתן חיבור נוסף נדרשים לצורך קידום וייעול המשק. עם זאת, מכיוון שמדובר בחיבור נוסף שמקל על מבקש החיבור ומאפשר לו מרחב תמרון רחב יותר, סבורה הרשות כי יש להטיל את העלויות העודפות על המשק כתוצאה מהחיבור הנוסף על מבקש החיבור הנוסף עצמו וזאת למעט חיבור נוסף (אחד בלבד) למתקן תשתית לאומית, שיהיה בעלות נורמטיבית בלבד, מאחר שהחיבור נדרש למתקני תשתית חיוניים שמוקמים במקרקעין שאינם נמצאים בבעלות גופי התשתית וכן חיבור ציבורי נוסף לעמדות טעינה ורכוש משותף ובבית מורכב גם לחניון משותף כאמור לעיל.

ג. הבהרות נוספות:

במסגרת השימוע עלו מספר מקרים ומספר בקשות אשר יש להן מענה באמות המידה הקיימות. על כן הרשות סבורה כי יש מקום להבהרות המפורטות להלן:

1. אמת מידה 35- לאור הבקשות שעלו במסגרת הקול הקורא, הרשות מבהירה כי בעל חטיבת קרקע רשאי, בלא תלות לאמת מידה זו, לבקש חיבור גיבוי במתח גבוה, כמפורט באמת מידה 35ח.

2. אמת מידה 34א(4) שינוי הגדרת חטיבת קרקע לעניין רכוש משותף - בהגדרת חטיבת קרקע בעניין רכוש משותף נקבע כי נדרשת קביעה של הרכוש המשותף בתקנון. במקרים רבים, קביעת נציגות הבית המשותף וכפועל יוצא קביעת תקנון לבית המשותף נעשית לאחר מתן חיבורי חשמל, בעת אכלוס הבניין. מצב זה בעייתי שכן הליך התכנון וחיבורים לחשמל נעשה עוד בשלב הבניה. על כן, במסגרת ההחלטה נקבע כי דיי בכך שהבית המשותף או המורכב נרשם או עתיד להרשם בכדי שצרכן בעלים רשום יהיה זכאי לקבלת החיבור הציבורי לאותם המבנים.
3. בהמשך להחלטת רשות 61202 מיום 21.07.2021, בה נקבע כי לא ייתן ספק שירות חיוני חיבור נוסף בחטיבת קרקע לצורך שילוב מתקן ייצור במסגרת אסדרת דו שימוש (אמות מידה 175-176). מובהר כעת כי ככל שיינתנו מספר חיבורים לחטיבת קרקע אחת יראו את כלל ההספק של המתקנים המוקמים באסדרת דו שימוש כהספק כולל לעניין התעריף המיטיב שנקבע באמות המידה. התעריף שישולם למתקני הייצור באנרגיה פוטו-וולטאית ישוקלל בהתאם להספק המתקנים המצטבר בכל החיבורים יחד באותה חטיבת הקרקע בהתאם לקבוע באסדרה.
4. לאור טענות שעלו במסגרת הקול הקורא, הרשות מבהירה כי במסגרת תיקון 16 לחוק תוקן סעיף 3 באופן המאפשר חיבור ישיר בין מתקן לייצור חשמל לבין צרכן, כאשר הם נמצאים באותה חטיבת קרקע. על כן, אין ליצרן מניעה לחלק חשמל בחטיבת הקרקע (לרבות יצרן חשמל פרטי קונבנציונלי או מתקן קוגנרציה).
5. יובהר כי במסגרת תיקון זה יינתן חיבור נוסף במתח נמוך או גבוה בלבד.
6. יובהר כי אישור מנהל המערכת למתן חיבורים נוספים נדרש כאשר ההספק המצרפי של החיבורים הנוספים עולה על 8 מגו"א.
7. יובהר כי צרכנים בעלי חיבור במתח עליון וחיבור במתח גבוה לחטיבת קרקע, לא יהיו זכאים לקבל חיבור נוסף.
8. מחלקים היסטוריים כפופים לאמת מידה זו בכל הקשר למתן חיבורים לצרכנים בשטח החלוקה שלהם. מתן חיבורים נוספים למחלק ההיסטורי אינו מוסדר באמת מידה זו. מחלק היסטורי רשאי לבקש חיבורים נוספים מהמחלק הדומיננטי בהתאם לצרכי החלוקה שלו. מובהר כי המחלק ההיסטורי לא רשאי לבקש חיבורים נוספים לשם חיבור מתקנים באסדרות השוק.